

Úmluva proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání

New York, 10. 12. 1984

Státy, které jsou stranou této Úmluvy, berouce v úvahu, že v souladu se zásadami vyhlášenými v Chartě OSN je uznávání stejných a nezadatelných práv všech členů lidské společnosti základem svobody, spravedlnosti a míru ve světě, uznávající, že tato práva vyplývají z přirozené důstojnosti člověka, berouce v úvahu závazek států podle Charty, zejména jejího článku 55, podporovat všeobecnou úctu k lidským právům a základním svobodám a k jejich zachování, majíce na zřeteli článek 5 Všeobecné deklarace lidských práv a článek 7 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, které stanoví, že nikdo nemůže být podroben mučení nebo krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, majíce rovněž na zřeteli Deklaraci o ochraně všech osob před mučením a jiným krutým, nelidským či ponižujícím zacházením nebo trestáním, přijatou Valným shromážděním 9. prosince 1975, přejíce si zvýšit účinnost boje proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání na celém světě, dohodly se na následujícím:

ČÁST I

Čl. 1

1. Pro účely této Úmluvy výraz "mučení" znamená jakékoli jednání, jímž je člověku úmyslně působena silná bolest nebo tělesné či duševní utrpení s cílem získat od něho nebo od třetí osoby informace nebo přiznání, potrestat jej za jednání, jehož se dopustil on nebo třetí osoba nebo z něhož jsou podezřelí nebo s cílem zastrašit nebo přinutit jej nebo třetí osobu nebo z jakéhokoli jiného důvodu založeného na diskriminaci jakéhokoli druhu, když taková bolest nebo utrpení jsou působeny veřejným činitelem nebo jinou osobou jednající z úředního pověření nebo z jejich podnětu či s jejich výslovným nebo tichým souhlasem. Toto vymezení nezahrnuje bolest nebo utrpení, které vznikají pouze v důsledku zákonných sankcí, jsou od těchto sankcí neoddelitelné nebo jsou jimi vyvolány náhodou.

2. Tento článek je bez újmy jakémukoli mezinárodnímu dokumentu nebo národnímu zákonodárství, jež obsahují či mohou obsahovat ustanovení širšího použití.

Čl. 2

1. Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, přijme účinná zákonodárná, správní, soudní či jiná opatření pro zabránění mučení na celém území, jež je pod jeho jurisdikcí.

2. Žádné výjimečné okolnosti, ať jsou jakéhokoli druhu, buď válečný stav nebo hrozba války, vnitropolitická nestabilita nebo jakákoli jiná mimořádná situace, nemohou sloužit k ospravedlnění mučení.

3. Nařízení nadřízeného činitele nebo orgánu státní moci nemůže sloužit k ospravedlnění mučení.

Čl. 3

1. Žádný stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, nevyproví, nevrátí či nevydá osobu jinému státu, jsou-li vážné důvody se domnívat, že by jí v něm hrozilo nebezpečí mučení.

2. Pro účely stanovení toho, zda existují takovéto důvody, vezmou příslušné orgány v úvahu veškeré související okolnosti, včetně, v odůvodněných případech, existence trvalého hrubého, zřejmého nebo masového porušování lidských práv v daném státě.

Čl. 4

1. Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, zajistí, aby všechny akty mučení byly trestnými činy podle jeho trestního zákona. Totéž platí pro pokus mučení a pro jednání kterékoli osoby, které představuje spolupachatelství nebo účastenství na mučení.

2. Každý stát, který je stranou této Úmluvy, je povinen stanovit za tyto trestné činy odpovídající tresty s přihlédnutím k jejich závažnému charakteru.

Čl. 5

1. Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, přijme taková opatření, jež mohou být nutná k založení jeho soudní pravomoci nad trestnými činy uvedenými v článku 4, v následujících případech:

- jsou-li trestné činy spáchány na území pod jeho jurisdikcí nebo na palubě lodi či letadla registrovaného v tomto státě;
- je-li domnělý pachatel státním příslušníkem tohoto státu;
- je-li oběť státním příslušníkem tohoto státu a tento stát to považuje za vhodné.

2. Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, přijme rovněž taková opatření, jež se mohou ukázat jako nutná k založení jeho jurisdikce nad takovými trestnými činy v případech, kdy domnělý pachatel se nachází na kterémkoli území pod jeho jurisdikcí a nevydá-li ho v souladu s článkem 8 některému ze států uvedených v odstavci 1 tohoto článku.
3. Tato Úmluva nevyklučuje žádnou trestní pravomoc vykonávanou v souladu s vnitrostátním právem.

Čl. 6

1. Kterýkoli stát, smluvní strana této Úmluvy, na jehož území se nachází osoba podezřelá ze spáchání některého trestného činu uvedeného v článku 4, vezme tuto osobu do vazby nebo přijme jiná právní opatření k zajištění její přítomnosti, pokud na základě posouzení dostupných informací dojde k závěru, že okolnosti si to vyžadují. Vazba a jiná právní opatření se provádějí v souladu se zákony tohoto státu, mohou však trvat jen takovou dobu, jež je nezbytná pro zahájení trestního stíhání nebo řízení o vydání.
2. Takovýto stát okamžitě provede předběžné šetření potřebné ke zjištění skutečností.
3. Kterékoli osobě, která je ve vazbě podle odstavce 1 tohoto článku, bude umožněno, aby se okamžitě spojila s nejbližším příslušným zástupcem státu, jehož je příslušníkem, nebo je-li osobou bez státní příslušnosti, se zástupcem státu, kde obvykle žije.
4. Vezme-li stát v souladu s tímto článkem osobu do vazby, uvědomí okamžitě stát uvedený v článku 5 odstavci 1 o tom, že takováto osoba je ve vazbě a o okolnostech opravňujících k jejímu vzetí do vazby. Stát, který provádí předběžné šetření, uvedené v odstavci 2 tohoto článku, neprodleně sdělí své zjištění zmíněným státům a uvede, zda zamýšlí vykonávat svoji soudní pravomoc.

Čl. 7

1. Stát, smluvní strana této Úmluvy, na jehož území je zjištěn údajný pachatel některého trestného činu uvedeného v článku 4, předloží v případech uvedených v článku 5, pokud pachatele nevydá, případ svým příslušným orgánům k trestnímu stíhání.
2. Tyto orgány přijmou stejná opatření jako v případě kteréhokoliv běžného trestného činu závažného charakteru podle zákonů tohoto státu. V případech uvedených v článku 5 odstavci 2 požadavky na důkazy nezbytné pro soudní stíhání a usvědčení nebudou v žádném případě méně přísné, než jaké jsou uplatňovány v případech uvedených v článku 5 odstavci 1.
3. Každé osobě, vůči které je zahájeno řízení v souvislosti s některým z trestných činů uvedených v článku 4, se zaručuje slušné zacházení na všech stupních řízení.

Čl. 8

1. Trestné činy uvedené v článku 4 se považují za zahrnuté do každé smlouvy o vydávání uzavřené mezi státy, které jsou smluvní stranou této Úmluvy, jako trestné činy podléhající vydání. Státy se zavazují, že zahrnou takovéto trestné činy jako trestné činy podléhající vydání do každé smlouvy o vydávání, jež mezi nimi bude uzavřena.
2. Jestliže stát, který vydání váže na existenci smlouvy, obdrží žádost o vydání od dalšího státu, který je smluvní stranou této Úmluvy, se kterým nemá uzavřenou smlouvu o vydávání, může považovat tuto Úmluvu za právní základ pro vydání pro takovéto trestné činy. Vydání podléhá ostatním podmínkám stanoveným právním řádem státu, který byl o vydání požádán.
3. Státy, které neváží vydání na existenci smlouvy, uznají takovéto trestné činy mezi sebou za trestné činy podléhající vydání podle podmínek stanovených zákonem státu, který byl o vydání požádán.
4. Pro účely vydání mezi státy, smluvními stranami této Úmluvy, jsou takovéto trestné činy posuzovány jako by byly spáchány nejenom v místě, kde k nim došlo, ale též na územích států, které mají uplatnit svoji soudní pravomoc v souladu s článkem 5 odstavcem 1.

Čl. 9

1. Státy, smluvní strany této Úmluvy, si navzájem poskytnou v co největší míře pomoc v souvislosti s trestným řízením zahájeným ve věci kteréhokoliv trestného činu uvedeného v článku 4, včetně poskytnutí všech důkazů, které mají k dispozici a které jsou pro řízení nezbytné.
2. Státy, smluvní strany této Úmluvy, plní své závazky podle odstavce 1 tohoto článku v souladu se všemi smlouvami o vzájemné právní pomoci, jež mohou být mezi nimi uzavřeny.

Čl. 10

1. Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, zajistí, aby učební materiály a informace týkající se zákazu mučení byly plně zahrnuty do programu přípravy občanských nebo vojenských pracovníků orgánů v oblasti aplikace práva, zdravotnických pracovníků, veřejných činitelů a jiných osob, jež mohou mít co do činění s vazbou, výslechem nebo zacházením s osobami podrobenými jakékoli formě zadržení, vazby nebo uvěznění.
2. Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, zahrne tento zákaz do pravidel nebo instrukcí, které upravují povinnosti a funkce těchto osob.

Čl. 11

Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, bude systematicky zkoumat pravidla, instrukce, metody a praxi výslechu, jakož i podmínky vazby a zacházení s osobami podrobenými jakékoli formě zadržení, vazby nebo uvěznění na kterémkoli území pod jeho jurisdikcí, aby bylo zabráněno jakýmkoli případům mučení.

Čl. 12

Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, zajistí, aby jeho příslušné orgány provedly urychlené a nestranné vyšetření, když mají dostatečné důvody se domnívat, že došlo k mučení na kterémkoli území pod jeho jurisdikcí.

Čl. 13

Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, zajistí, aby každá osoba, která tvrdí, že byla vystavena mučení na území pod jurisdikcí tohoto státu, měla právo podat stížnost příslušným orgánům tohoto státu a na to, aby tyto orgány věc neprodleně a nestranně projednaly. Budou přijata opatření k zajištění ochrany stěžovatele a svědků před jakýmkoli špatným zacházením nebo zastrahováním v souvislosti s touto stížností nebo učiněnou svědeckou výpovědí.

Čl. 14

1. Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, zajistí ve svém právním řádu, aby oběť mučení měla právo na nápravu a na spravedlivé a přiměřené odškodnění, včetně prostředků nutných pro co nejúplnější zdravotní rehabilitaci. V případě smrti oběti, k níž došlo v důsledku mučení, mají právo na odškodnění osoby, jež byly na ni odkázány výživou.
2. Nic v tomto článku se nedotýká jakéhokoli práva oběti nebo jiných osob na odškodnění, jež může existovat podle vnitrostátního práva.

Čl. 15

Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, zajistí, aby žádné prohlášení, které podle zjištění bylo učiněno v důsledku mučení, nebylo použito jako důkaz v žádném soudním řízení, s výjimkou případů, kdy se použije proti osobě obviněné z mučení jako důkaz o tom, že toto prohlášení bylo učiněno.

Čl. 16

1. Každý stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, se zavazuje zabránit na kterémkoli území pod jeho jurisdikcí dalším činům krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, které nespádají pod mučení, jak je vymezeno v článku 1, jsou-li takovéto činy spáchány veřejným činitelem nebo jinou osobou jednající z úředního pověření nebo z jejich podnětu či s jejich výslovným nebo tichým souhlasem. Zejména se použijí závazky obsažené v článcích 10, 11, 12 a 13 s tím, že odkaz na mučení se nahradí odkazem na jiné formy krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání.
2. Ustanovení této Úmluvy jsou bez újmy ustanovením jakéhokoli jiného mezinárodního dokumentu nebo národního zákonodárství, které zakazují kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání nebo které se týkají vydávání či vyhoštění.

ČÁST II

Čl. 17

1. Zřizuje se Výbor proti mučení (dále nazývaný Výbor), který vykonává níže uvedené funkce. Výbor se skládá z deseti expertů vysokého morálního charakteru a uznávaných schopností v oblasti lidských práv, kteří v něm působí jako soukromé osoby. Experti jsou voleni státy, které jsou smluvní stranou této Úmluvy, přičemž se bude přihlížet ke spravedlivému zeměpisnému zastoupení a k užitečnosti účasti některých osob majících právnícké zkušenosti.
2. Členové Výboru jsou voleni tajným hlasováním ze seznamu osob navržených státy, smluvními stranami této Úmluvy. Každý stát může navrhnout jednu osobu z řad svých občanů. Státy přihlédnou k užitečnosti navržené osob, které jsou rovněž členy Výboru pro lidská práva, zřízeného podle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, a které jsou ochotny pracovat ve Výboru proti mučení.
3. Volby členů Výboru se konají na zasedáních států, smluvních stran této Úmluvy, svolávaných generálním tajemníkem Organizace spojených národů každé dva roky. Na těchto zasedáních, na nichž dvě třetiny států, smluvních stran této Úmluvy, tvoří kvórum, jsou za členy Výboru zvoleny ty z navržených osob, které obdrží největší počet hlasů a absolutní většinu hlasů přítomných a hlasujících zástupců států, smluvních stran Úmluvy.
4. První volby se budou konat nejpozději do šesti měsíců ode dne vstupu této Úmluvy v platnost. Nejméně čtyři měsíce před dnem konání každých voleb zašle generální tajemník Organizace spojených národů státům, smluvním stranám Úmluvy, dopis se žádostí, aby do tří měsíců předložily své návrhy na členství ve Výboru. Generální tajemník připraví seznam všech takto navržených osob v abecedním

pořadí s udáním států, které je navrhly, a předloží jej státům, smluvním stranám Úmluvy.

5. Členové Výboru jsou voleni na období čtyř let. Budou znovu zvolitelní v případě, že budou opět navrženi. Funkční období pěti ze členů zvolených v prvních volbách však uplyne koncem druhého roku; neprodleně po prvních volbách vyhláší předseda na zasedání zmíněném v odstavci 3 tohoto článku jména těchto pěti členů.

6. V případě, že člen Výboru zemře či rezignuje nebo z jakéhokoli jiného důvodu nemůže dále vykonávat své povinnosti ve Výboru, stát, který ho navrhl, jmenuje se souhlasem většiny států, smluvních stran této Úmluvy, na zbývající funkční období dalšího experta z řad svých občanů. Souhlas se považuje za daný, pokud polovina či více států neodpoví záporně do šesti týdnů poté, co byly generálním tajemníkem Organizace spojených národů informovány o navrženém jmenování.

7. Státy, smluvní strany této Úmluvy, hradí náklady členů Výboru spojené s výkonem jejich funkce.

Čl. 18

1. Výbor si zvolí své funkcionáře na období dvou let. Tito mohou být zvoleni znovu.

2. Výbor vypracuje vlastní jednací řád, který však mimo jiné stanoví, že:

(a) šest členů Výboru tvoří kvórum;

(b) rozhodnutí Výboru jsou přijímána většinou hlasů přítomných členů.

3. Generální tajemník Organizace spojených národů poskytne potřebný aparát a zařízení k účinnému vykonávání funkcí Výboru podle této Úmluvy.

4. Generální tajemník Organizace spojených národů svolá první schůzi Výboru. Po své první schůzi se Výbor bude scházet tak, jak bude stanoveno v jeho jednacím řádu tak, jak bude stanoveno v jeho jednacím řádu.

5. Státy, smluvní strany této Úmluvy, ponese náklady spojené s konáním zasedání států, smluvních stran této Úmluvy, a schůzí Výboru, včetně úhrady všech nákladů Organizace spojených národů, jako jsou náklady na aparát a zařízení poskytnuté Organizací spojených národů v souladu s odstavcem 3 tohoto článku.

Čl. 19

1. Státy, které jsou smluvní stranou této Úmluvy, předloží Výboru prostřednictvím generálního tajemníka Organizace spojených národů zprávy o opatřeních, která přijaly ke splnění svých závazků podle této Úmluvy, do jednoho roku od vstupu Úmluvy v platnost pro příslušný stát, smluvní stranu Úmluvy. Poté předkládají státy každé čtyři roky doplňující zprávy o jakýchkoli nově přijatých opatřeních, jakož i jiné zprávy, jež si Výbor může vyžádat.

2. Generální tajemník Organizace spojených národů předloží tyto zprávy všem státům, smluvním stranám této Úmluvy.

3. Každá zpráva se posuzuje Výborem, který k ní může učinit obecné poznámky, jež uzná za účelné, a předá je příslušnému státu. Tento stát může v odpovědi Výboru uvést jakékoli připomínky, jež uzná za vhodné.

4. Výbor může podle své úvahy rozhodnout o zahrnutí jakýchkoli svých poznámek učiněných v souladu s odstavcem 3 tohoto článku spolu s připomínkami, které k nim obdržel od příslušného státu, do své roční zprávy vypracovávané v souladu s článkem 24. Na žádost státu může do ní Výbor rovněž zahrnout kopii zprávy předložené v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.

Čl. 20

1. Jestliže Výbor obdrží spolehlivou informaci, která podle jeho názoru obsahuje plně odůvodněné údaje o systematickém uplatňování mučení na území kteréhokoli státu, který je smluvní stranou této Úmluvy, vyzve Výbor tento stát ke spolupráci při posouzení této informace a za tímto účelem k předložení připomínek k dané informaci.

2. S přihlédnutím ke všem připomínkám, jež mohou být příslušným státem předloženy, jakož i k jakékoli jiné důležité informaci, kterou má k dispozici, může Výbor, považuje-li to za účelné, pověřit jednoho nebo více svých členů provedením důvěrného šetření a urychleným podáním zprávy Výboru.

3. Provádí-li se šetření v souladu s odstavcem 2 tohoto článku, usiluje Výbor o spolupráci s příslušným státem. Po dohodě s tímto státem může takové šetření zahrnovat i návštěvu na jeho území.

4. Po prostudování závěrů svého člena či členů, předložených v souladu s odstavcem 2 tohoto článku, předá Výbor tyto závěry příslušnému státu spolu se všemi připomínkami nebo návrhy, které v dané situaci považuje za vhodné.

5. Celé řízení Výboru uvedené v odstavcích 1 až 4 tohoto článku je důvěrného charakteru a ve všech jeho stádiích je usilováno o spolupráci se státem, smluvní stranou této Úmluvy. Po dokončení takového řízení, týkajícího se šetření provedeného v souladu s odstavcem 2, může Výbor, po konzultacích s příslušným státem, smluvní stranou, rozhodnout o zahrnutí stručného přehledu výsledků řízení do své roční zprávy, vypracovávané v souladu s článkem 24.

Čl. 21

1. Stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, může na základě tohoto článku kdykoli prohlásit, že uznává příslušnost Výboru přijmout a posoudit oznámení jednoho státu o tom, že jiný stát neplní své

závazky podle této Úmluvy. Výbor může na základě tohoto článku přijmout a posoudit oznámení jen tehdy, jestliže je předkládá stát, který prohlásil, že uznává příslušnost Výboru. Výbor nepřijme žádné oznámení, jestliže se týká státu, který takové prohlášení neučinil. S oznámeními přijatými podle tohoto článku se postupuje takto:

- a) Jestliže stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, usuzuje, že jiný stát, smluvní strana, neplní ustanovení této Úmluvy, může na tuto skutečnost upozornit příslušný stát písemným oznámením. Stát, který oznámení obdržel, poskytne do tří měsíců státu, který je předložil, písemné vysvětlení nebo prohlášení, jež má obsahovat, pokud je to možné a účelné, informaci o tom, jaká opatření k nápravě se provádějí nebo již byla provedena.
  - b) Oba státy mají právo postoupit věc Výboru, jestliže není urovnána k jejich spokojenosti do šesti měsíců poté, kdy stát obdržel původní oznámení. Stát, který tak činí, o tom informuje vedle Výboru i druhý stát.
  - c) Výbor se bude zabývat záležitostmi, která mu byla postoupena na základě tohoto článku, jen tehdy, když zjistí, že byly použity a vyčerpány všechny dostupné vnitrostátní opravné prostředky v souladu s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva. Toto pravidlo neplatí v případech, kdy opravné řízení se bezdůvodně protahuje nebo kdy je málo pravděpodobné, že přinese účinnou pomoc osobě, jež je obětí porušování této Úmluvy.
  - d) Výbor zkoumá oznámení učiněná podle tohoto článku na neveřejných schůzích.
  - e) Aby se dosáhlo přátelského urovnání na základě respektování závazků stanovených touto Úmluvou, Výbor - s výhradou ustanovení pododstavce c) - poskytne své dobré služby státům, které jsou smluvními stranami této Úmluvy. Za tímto účelem může Výbor v případě potřeby zřídit ad hoc smířčí komisi.
  - f) Výbor může vyzvat státy, smluvní strany zmíněné v pododstavci b), aby poskytly jakékoli důležité informace v každé věci, která mu byla postoupena na základě tohoto článku.
  - g) Státy, smluvní strany zmíněné v pododstavci b), mají právo být zastoupeny při projednávání věci Výborem a ústně nebo písemně se k ní vyjadřovat.
  - h) Výbor předloží zprávu do dvanácti měsíců ode dne, kdy obdržel vyrozumění podle pododstavce b):
  - i) jestliže se dosáhne urovnání podle pododstavce e), omezí Výbor svou zprávu na stručné uvedení skutečností a dosaženého řešení;
  - ii) jestliže se nedosáhne urovnání podle pododstavce e), omezí Výbor svou zprávu na stručné uvedení skutečností; písemné vyjádření a protokol obsahující ústní vyjádření učiněné státy, smluvními stranami, budou přiloženy ke zprávě. Zpráva se zašle státům, kterých se týká.
2. Ustanovení tohoto článku vstoupí v platnost, jakmile pět států, smluvních stran této Úmluvy, učiní prohlášení podle odstavce 1 tohoto článku. Tato prohlášení uloží státy u generálního tajemníka Organizace spojených národů, který předá jejich kopie ostatním státům, smluvním stranám této Úmluvy. Prohlášení může být kdykoli odvoláno oznámením generálnímu tajemníkovi. Odvolání se nedotkne posuzování věci, která je předmětem oznámení již předloženého podle tohoto článku. Poté, co generální tajemník obdržel sdělení, kterým se prohlášení odvolává, nelze přijmout žádné další oznámení kteréhokoli státu, který je smluvní stranou této Úmluvy, pokud stát, který prohlášení odvolal, neučinil nové prohlášení.

Čl. 22

1. Stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, může v souladu s tímto článkem kdykoli prohlásit, že uznává příslušnost Výboru přijímat a posuzovat oznámení od jednotlivců či jejich jménem podléhajících jeho jurisdikci, kteří si stěžují, že se stali oběťmi porušení ustanovení této Úmluvy některým státem, smluvní stranou této Úmluvy. Výbor nepřijme oznámení, jestliže se týká státu, jenž takovéto prohlášení neučinil.
2. Výbor považuje oznámení učiněné na základě tohoto článku za nepřijatelné, jestliže je anonymní, považuje-li je za zneužití práva předkládat taková sdělení nebo je-li neslučitelné s ustanoveními této Úmluvy.
3. Výbor, s výhradou ustanovení odstavce 2, upozorní stát, smluvní stranu této Úmluvy, který učinil prohlášení podle odstavce 1 a který se údajně dopustil porušení některého ustanovení Úmluvy, na každé oznámení předložené mu podle tohoto článku, ve kterém se tvrdí, že bylo porušeno některé ustanovení Úmluvy. Tento stát předloží Výboru do šesti měsíců písemné vysvětlení nebo prohlášení objasňující tuto věc a informuje jej o opatřeních k nápravě, která případně učinil.
4. Výbor posoudí oznámení, jež obdržel podle tohoto článku, a vezme při tom v úvahu všechny informace, které dostal od jednotlivce nebo jeho jménem a od dotyčného smluvního státu.
5. Výbor neposuzuje žádné oznámení jednotlivce podle tohoto článku, dokud se neujistí, že:
  - a) stejná věc nebyla a není projednávána v jiném mezinárodním orgánu pro šetření nebo řešení sporů;
  - b) jednotlivec vyčerpал všechny vnitrostátní opravné prostředky, které měl k dispozici; toto pravidlo neplatí v případech, kdy se opravné řízení neodůvodněně protahuje nebo kdy je málo pravděpodobné, že přinese účinnou pomoc osobě, jež je obětí porušení této Úmluvy.
6. Výbor zkoumá oznámení podle tohoto článku na neveřejných zasedáních.
7. Výbor sdělí své názory příslušnému státu, smluvní straně Úmluvy, a jednotlivci.

8. Ustanovení tohoto článku vstoupí v platnost jakmile pět států, smluvních stran této Úmluvy, učiní prohlášení podle odstavce 1 tohoto článku. Tato prohlášení uloží státy u generálního tajemníka Organizace spojených národů, který předá jejich kopie ostatním státům, smluvním stranám této Úmluvy. Prohlášení lze kdykoli odvolat oznámením generálnímu tajemníkovi. Odvolání se nedotkne posuzování věci, která je předmětem oznámení již předloženého podle tohoto článku. Poté, co generální tajemník obdržel sdělení, kterým se prohlášení odvolává, nelze přijmout žádné další oznámení kteréhokoli státu, který je smluvní stranou této Úmluvy, pokud stát, který prohlášení odvolal, neučinil nové prohlášení.

Čl. 23

Členové Výboru a ad hoc smírčích komisí, jež mohou být ustaveny podle článku 21 odstavce 1 e), požívají výhody, výsady a imunity expertů Organizace spojených národů, jak jsou zakotveny v Úmluvě o výsadách a imunitách Organizace spojených národů.

Čl. 24

Výbor předkládá státům, smluvním stranám této Úmluvy, a Valnému shromáždění Organizace spojených národů výroční zprávu o své činnosti.

ČÁST III

Čl. 25

1. Tato Úmluva je otevřena k podpisu všem státům.
2. Tato Úmluva podléhá ratifikaci. Ratifikační listiny budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Čl. 26

Tato Úmluva je otevřena k přístupu kterémukoli státu. Listiny o přístupu budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Čl. 27

1. Tato Úmluva vstoupí v platnost třicátý den po uložení dvacáté ratifikační listiny nebo listiny o přístupu u generálního tajemníka Organizace spojených národů.
2. Pro každý stát, který tuto Úmluvu ratifikuje nebo k ní přistoupí po uložení dvacáté ratifikační listiny nebo listiny o přístupu, vstoupí Úmluva v platnost třicátý den po uložení jeho ratifikační listiny nebo listiny o přístupu.

Čl. 28

1. Každý stát může při podpisu nebo ratifikaci této Úmluvy nebo přístupu k ní prohlásit, že neuznává příslušnost Výboru upravenou v článku 20.
2. Kterýkoli stát, který učinil výhradu v souladu s odstavcem 1 tohoto článku, může tuto výhradu kdykoli odvolat oznámením generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

Čl. 29

1. Kterýkoli stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, může navrhnout změnu Úmluvy a předložit ji generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů. Generální tajemník Organizace spojených národů oznámí pozměňovací návrh státům, smluvním stranám Úmluvy, se žádostí o sdělení, zda jsou pro svolání konference států, smluvních stran Úmluvy, která by návrh posoudila a o něm hlasovala. Pokud do čtyř měsíců od tohoto oznámení alespoň jedna třetina států, smluvních stran Úmluvy, se vysloví pro takovou konferenci, svolá ji generální tajemník pod záštitou Organizace spojených národů. Každý pozměňovací návrh přijatý většinou států přítomných a hlasujících na konferenci předloží generální tajemník všem státům, smluvním stranám Úmluvy, ke schválení.
2. Změna přijatá v souladu s odstavcem 1 tohoto článku vstoupí v platnost poté, kdy dvě třetiny států, smluvních stran této Úmluvy, oznámí generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, že ji přijaly v souladu se svými příslušnými ústavními předpisy.
3. Vstoupí-li změny v platnost, stanou se závaznými pro ty státy, smluvní strany Úmluvy, které je přijaly. Ostatní státy jsou dále vázány ustanoveními této Úmluvy a kteroukoli dřívější změnou, již přijaly.

Čl. 30

1. Jakýkoli spor mezi dvěma nebo více státy, smluvními stranami Úmluvy, týkající se výkladu nebo provádění této Úmluvy, který nemůže být vyřešen jednáním, bude na žádost jednoho z nich předložen arbitrážnímu řízení. Jestliže do šesti měsíců ode dne podání žádosti o arbitráž nejsou strany s to se dohodnout na organizaci arbitráže, může kterákoli z těchto stran předat spor Mezinárodnímu soudnímu dvoru v souladu se statutem Dvora.

2. Každý stát může při podpisu nebo ratifikaci této Úmluvy nebo při přístupu k ní prohlásit, že se necítí být vázán odstavcem 1 tohoto článku. Ostatní státy, smluvní strany Úmluvy, nebudou vázány odstavcem 1 tohoto článku ve vztahu ke kterémukoli státu, který učinil takovou výhradu.

3. Kterýkoli stát, který učinil výhradu podle odstavce 2 tohoto článku, může svou výhradu kdykoli odvolat oznámením generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

Čl. 31

1. Stát, který je smluvní stranou této Úmluvy, ji může vypovědět písemným sdělením generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů. Výpověď nabude účinnosti za rok ode dne, kdy generální tajemník obdrží toto sdělení.

2. Taková výpověď neosvobozuje stát od závazků podle této Úmluvy za jakékoli jednání nebo opomenutí, k nimž došlo před tím, než výpověď nabyla účinnosti. Výpověď není ani nijak na újmu dalšímu posuzování jakékoli záležitosti, která již byla posuzována Výborem před tím, než výpověď nabyla účinnosti.

3. Po tom, co výpověď kteréhokoli státu nabude účinnosti, nezahájí Výbor posuzování žádné nové záležitosti týkající se tohoto státu.

Čl. 32

Generální tajemník Organizace spojených národů vyrozumí všechny členské státy Organizace spojených národů a všechny státy, které podepsaly tuto Úmluvu nebo k ní přistoupily:

- a) o podpisech, ratifikačních listinách a listinách o přístupu podle článků 25 a 26;
- b) o dni, kdy tato Úmluva vstoupí v platnost podle článku 27, a o dni, kdy vstoupí v platnost jakákoli změna podle článku 29;
- c) o výpovědích podle článku 31.

Čl. 33

1. Tato Úmluva, jejíž znění v arabštině, čínštině, angličtině, francouzštině, ruštině a španělštině mají stejnou platnost, bude uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

2. Generální tajemník Organizace spojených národů zašle ověřené opisy této Úmluvy všem státům.